No. 100. 1840.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Dingsdag 18 Augustus.

AFKONDIGING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, ontvangen hebbende eene missive van den Heere Controleur der Directe Belastingen alhier, van den 13den Augustus 1840 n°. 231.

Gezien de wet van den 29sten Maart 1833 (Staatsblad n°. 4) houdende belasting op het Personeel.

Maken bij deze aan alle Ingezetenen dezer stad bekend, dat het primitief Kohier, over de wijken C en D, Lett. A. n°. 1, van de belasting op het Personeel voor dezen loopenden jare 1840–1841, op den 31sten Julij door Z. E. den Heere Staatsraad, Gouverneur dezer Provincie is executoir verklaard, en ter invordering aan den Ontvanger overgegeven; zullende dus een iegelijk na bekomen kennisgeving van zijnen aanslag verpligt zijn, dien in voege als daarbij, in overeenstemming met art. 44 der wet zal zijn opgegeven, te voldoen, op poene van parate executie, terwijl de zoodanigen, die hun aanslag-billet niet hebben ontvangen, zich van een dubbel van hetzelve kosteloos, ten kantore des Ontvangers zullen kunnen voorzien, en zij die zouden vermeenen dat de aanslag niet overeenkomstig is met hunne opgave, of met de plaats gehad hebbende taxatie, opneming en telling, zich deswege zullen kunnen beklagen, binnen den tijd van eene maand, na de dagteekening van hun aanslag-billet.

En opdat niemand hieromtrent onwetendheid voorwende zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

BREDA, den 31 Augustus 1840.

DE ROY, vt.

Ter ordonnantie van dezelven,

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, [illegible] Augustus.

De aanspraak van de koningin van Engeland bij de sluiting van het parlement, en wel voornamelijk dat daarin met geen woord van Frankrijk wordt gewag gemaakt, ook niet bij de vermelding van het nieuwe viervoudig verbond, heeft hier eenen onaangenamen indruk gemaakt. De ministeriële bladen toonen zich daarover ten uiterste gevoelig. De *Constitutionnel* verklaart berouw te gevoelen dat bij door de verzoenende woorden van lord *Palmerston*, zich tot het denkbeeld eener toenadering van Engeland tot Frankrijk heeft laten verleiden, en verklaart ten slotte zijner redenering, dat Frankrijk bij den tegenwoordigen stand van zaken eene krachtvolle en vooruitziende staatkunde heeft, die hetzelve volgen zal. De *Siècle* noemt de handhaving des vredes schier hopeloos, nu de koningin *Victoria* voor het oog der wereld verklaart, zich met andere mogendheden, doch met uitsluiting van Frankrijk, tot een doel verbonden te hebben, hetwelk Frankrijk niet goedkeurt. De *Courrier Français* zegt: » De Weener-verdragen van 1815 waren niets anders dan eene verdeeling van Europa en van de koloniën, ten koste van Frankrijk. De strekking van het verdrag van Londen is dezelfde; wij kunnen daarin niets anders zien, dan eene eventuele verdeeling van het Oosten, waarbij Rusland en Engeland zorg zullen dragen, om het aandeel van den leeuw te vorderen, terwijl Frankrijk alleen eene regtschapene, belangelooze staatkunde voorstaat. Frankrijk kan niet dulden, dat onder het een of ander voorwendsel het Ottomannische rijk worde aangerand. Wat het in de Middellandsche zee toeliet, zou men zich spoedig verstouten, ook in Duitschland en Italie te doen;" enz. Een ander ministerieel blad verklaart, dat het traktaat moet verscheurd, of lord *Palmerston* afgezet worden, want dat er geen vrede denkbaar was, zoo lang de laatstgenoemde aan het hoofd van de buitenlandsche aangelegenheden in Engeland stond.

Ook het niet ministeriele *Journal des Débats* laat zich thans in een vrij oorlogzuchtigen toon uit. Aan het slot van een artikel, waarin het over de aanspraak der engelsche koningin uitwijdt, en vooral zoekt te betogen, dat Engeland, door het nieuwe verbond, aan Rusland de handen vrij gaf ter bevordering van deszelfs heerschzuchtige bedoelingen, zegt hetzelve: dat men reeds van wederzijden dezelfde reeks van argumenten had afgehandeld; dat op dit oogenblik de redeneringen moeten uitgeput en ieders overtuiging moet gevestigd zijn. » Het discours van de koningin van Engeland — zegt het *Journal des Débats* — verandert niets aan den staat van zaken; er zijn verbindtenissen aangegaan; moeten daaruit daden voortkomen, dan zal de verantwoordelijkheid van derzelver onmiddellijke of verdere gevolgen niet op ons neerkomen."

De taal van de revolutionnaire bladen, die naar oorlog haken, is natuurlijk nog veel heviger. De *National* onder anderen, spreekt van den aangedanen hoon als het verdiende loon voor eene tienjarige lafhartigheid.

Natuurlijk hebben zich bij dezen toon van meest alle dagbladen en bij de blijkbare stemming van het bewind, de oorlogzuchtige geruchten op nieuw verlevendigd. Zulks heeft ook weder aanleiding gegeven tot het gerucht van de bijeenroeping der kamers, doch wordt gezegd, dat daaromtrent eerst in de volgende week een besluit zal genomen worden, wanneer de koning van het kasteel van Eu zal teruggekeerd zijn. — Eergisteren heeft de heer *Thiers* zich derwaarts begeven; terwijl men van daar meldt dat de heer *Guizot* gisteren naar Londen zou terugkeeren.

— Het Bulletin des lois bevat eene koninklijke ordonnantie, ten behoeve van het ministerie van oorlog, op de dienst van 1840, waarbij een buitengewoon krediet wordt geopend van 56,155,250 fr., ter bestrijding van de noodzakelijke en niet voorziene uitgaven, welke ten gevolge van de vermeerdering des legers in manschappen en paarden zijn noodig geworden. Van gemeld bedrag zullen besteed worden 16,755,946 fr. voor soldij en onderhoud der troepen; 12,309,404 fr. voor kleeding en kampering; 17,820,600 fr. voor de algemeene remonte; 3,7[illegible],000 fr voor harnachement; 3,843,800 fr. voor fourage; het overige voor militaire hospitalen, algemeene transporten en materieel. De regeling van dit krediet zal aan de kamers in de volgende zitting worden voorgedragen.

Men verzekert ook dat al de sterkten langs de zeekust in staat van verdediging worden gebragt.

— De berigten uit de voornaamste zeehavens luiden dat aldaar steeds eene groote drukte heerscht. Zoo men aan bijzondere berigten uit Brest kan geloof hechten, zouden met het einde van September 22 linieschepen en 25 fregatten gereed en ten oorlog toegerust zijn. Op het laatst van September zouden reeds 17 schepen uitgerust en gewapend zijn. Te Brest zou nog een groot driedekschip worden gewapend.

— Een te Nantes uitkomend blad, *le National de l'Ouest* berigt, dat de maritieme overheid aldaar, den 10den dezer bevel heeft ontvangen, om tot eene ligting van matrozen tot den ouderdom van vijftig jaren over te gaan.

— De ministeriele bladen maken de opmerking, dat de heer *Perier*, die den 27sten julij van zijne zending bij den onderkoning van Egijpte, te Marseille teruggekeerd is, zijne instructien had ontvangen vóór de sluiting van het londensch traktaat van 15 julij; dat zijne pogingen, in verband met die van den consul-generaal *Cochelet*, om den pacha te bewegen van eenige zijner vorderingen af te zien, een nieuw bewijs gaven van de opregtheid van Frankrijk in de Oostersche zaken, maar dat het besluit van den pacha, sedert hij kennis zal bekomen hebben van het voormeld [illegible], wel zal gewijzigd zijn. De berigten door den *Papin*, aan welks boord de heer *Perier* zich bevond, konden dus niets belangrijks houden.

— De kapitein *James Crow* en de matrozen van de pakketboot, waarop *Lodewijk Napoleon* zich bevonden heeft, zijn heden alhier onder goede bedekking aangekomen en in de conciergerie in hechtenis gesteld.

— Van Bayonne schrijft men, dat de Engelschen, die nog altijd de haven van Passage blijven bezetten, thans aan het versterken van dat punt arbeiden, zoodat de bevelhebber van het Fransche fregat *Hermione*, dat er gestationeerd ligt, begrepen heeft daartegen te moeten protesteeren.

— Men heeft berigten uit Spanje, van den 10den, volgens welke

te Vittoria eenige vechtpartijen tusschen het garnizoen en opgewonden jonge lieden hadden plaats gehad, waarbij verscheidene personen gekwetst zijn. Men schreef deze ontmoetingen toe aan de aanstoking van de leiders der hevige partij.

— Ten gevolge, van den oorlogzuchtigen toon der bladen en der loopende geruchten zijn de fondsen op de beurs van gisteren weder zeer gedrukt geworden. De notering was gisteren (14 *Augustus*) 5 pCt. 112,90; 3 pCt. 79,25; Nap. r. 100,25; Sp. Ardoin 24¼; Rom. L. 102. — Heden morgen werden in het Koffijhuis Tortoni de 3 pCt. renten tegen 78,90 aangeboden.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 13den Augustus.

De onlangs door de Hannoversche Stenden-vergadering aangenomene en door den koning bekrachtigde nieuwe grondwet is te Hannover den 8sten dezer afgekondigd geworden.

— Door den telegraaf heeft men uit Berlijn vernomen, dat HH. MM. de Koning en de Koningin den 12den naar Silezie zijn afgereisd.

Volgens berigten uit Weenen sprak men daar van een congres, dat in de helft van Augustus op het kasteel Königswarth in Bohemen zou gehouden worden; alsmede van eene zamenkomst van den Koning van Pruissen met den vorst *von Metternich* in Bohemen.

— Volgens brieven uit Berlijn, hield men zich daar nog geenszins overtuigd, dat de Koning van Pruissen het nieuwe traktaat reeds geratificeerd zou hebben of onvoorwaardelijk zal ratificeeren, terwijl men geloofde dat Z. M. alles wil vermijden wat hem en zijn land in onaangenaamheden met Frankrijk kan wikkelen, die onoverzienbare rampen zouden kunnen naar zich slepen, zonder eenige voordeelen te beloven.

— In het Oostelijk Polen blijft eene groote beweging van troepen plaats hebben, welke zich allen, met geforceerde marschen, zuidwaarts begeven. Men meende te mogen verzekeren, dat twee derde gedeelten der russische krijgsmagt reeds aan de kusten der Zwarte Zee verzameld of derwaarts op marsch waren. Onder de soldaten liep het gerucht, dat zij bestemd waren om, als de omstandigheden zulks vorderden, Konstantinopel te bezetten.

— De fransche gezant bij het oostenrijksche hof graaf *St. Aulaire* is den 4den te Weenen aangekomen, alwaar hij kort na zijne aankomst nieuwe depêches van zijne regering ontving. Gemelde diplomaat zou den 5den naar Boheme voortreizen, alwaar zich thans vorst *Metternich* bevindt, om met denzelven te confereren en zoo mogelijk tot het fransch belang in de oostersche zaken over te halen.

— Uit Weenen schrijft men van den 6 Augustus: » De verontrustende berigten der fransche bladen hebben den koers der fondsen doen dalen. Dit zal echter wel van geen langen duur zijn, te meer daar men weet, dat de daling niet uitsluitend door vrees voor oorlogsverwikkelingen wordt veroorzaakt. Bij zulk eene gelegenheid worden, gelijk natuurlijk is, vele vreemde uit eene onzuivere bron komende zaken ter spraak gebragt, waardoor tastbare, onware geruchten tot verspreiding der ongerustheid medewerken. Wel onderrigte en helderziende personen zijn niet bezorgd voor eene verstoring van den vrede, omdat men niet gelooven kan, dat Frankrijk vier vrienden zou verlaten om er een te winnen. Wij meenen te kunnen zeggen, dat de terugkeering van den franschen gezant een waarborg voor deze vooronderstelling geeft, en dat het welzijn Europa wel ook de zaak van *Mehemed-Ali*, niet in staat is om den vrede van Europa te verstoren.

— Van de Italiaansche grenzen wordt, onder dagteekening van den 1 dezer, gemeld: « De door den Koning goedgekeurde overeenkomst met Engeland, tot wegruiming van het verschil over den zwavelhandel, houdt hoofdzakelijk het volgende in: 1°. verbreking van het kontract met de kompagnie Taix; 2°. schadeloosstelling der Engelsche kooplieden van den kant des Konings; 3°. handhaving van het souvereiniteitsregt des Konings over de zwavelmijnen, en 4°. de bepaling, dat eene gemeenschappelijke commissie, bestaande uit Engelsche en Napelsche commissarissen, te Napels de vorderingen tot schadevergoeding onderzoeken zal. »

— In de bijzondere brieven uit Rome, van den 30 Julij, leest men, dat in de kringen der hooge geestelijkheid sedert eenige dagen veel gesproken werd van eene toenadering der Pruissische regering tot de katholijke geestelijkheid, en men, ten gevolge van dien, de hoop had, aan de geschillen tusschen Kerk en Staat spoedig een einde te zien. De schrijvers dezer berigten konden er natuurlijk niet voor instaan, dat die hoop zich zou verwezenlijken, doch zoo veel konden zij als zeker opgeven, dat de sedert eenigen tijd tegen Pruissen bestaande heerschende spanning opgehouden had, en dat de vertegenwoordiger dier Mogendheid van alle Pauselijke overheden met de meeste onderscheiding en voorkomendheid werd behandeld.

— Uit Rome schrijft men van den 4den Augustus, dat de berigten uit Castel Gondolfo, omtrent den toestand van den Paus zeer gunstig luiden, Z. H. zou voor het feest van Maria-Hemelvaart tegen den 15den naar Rome terugkeeren.

Een Engelsche kabinets koerier was Rome gepasseerd naar Napels gaande. Zoo men dacht bragt hij van de Britsche zijde de ratificaten over van de getroffen overeenkomst nopens de zwavelkwestie

— Te Turijn zijn scherpe bevelen naar de grenzen afgezonden, om op de uit Frankrijk en Zwitserland komende reizigers een wakend oog te houden; daar men weten wilde, dat van wege de revolutionaire propaganda te Parijs, een aantal zendelingen naar Italie waren afgezonden.

ENGELAND.

LONDEN, den 15den Augustus.

De koning der Belgen is gisteren van zijn landgoed Claremont, op Windsor aangekomen, alwaar zich sedert twee dagen de koningin en prins *Albert* en de koningin der Belgen bevonden.

— De oorlogzuchtige geest die in de laatste dagen op nieuw in Frankrijk is levendig geworden, baart hier vrij veel verwondering. Onze bladen gelooven, dat Frankrijk zich vooreerst zal bepalen met zich te wapenen en niet eer eene bepaald aanvallende houding zal aannemen, dan nadat de uitvoering van het traktaat nopens de oostersche zaken aanleiding tot vijandelijkheden mogt hebben gegeven. Vooral wijzen onze bladen op het bezit van Algiers door de Franschen De *Times* meent, dat de Pacha van Egypte, als bewaarder der heilige steden en als de beschermer van het Islamisme, de Barbarijsche Staten met zich in een verbond met Frankrijk zou kunnen vereenigen, en gelooft, dat het bezoek van den admiraal *Rosamel*, den 29 Julij, te Tunis niet zonder doel is geweest. Overigens meent de *Times*, dat de tegenwoordige ministers niet berekend zijn voor de ontzettende taak die bij eenen algemeenen oorlog op hen rusten zal.

— Volgens den *Courier* zouden er op het bureau van de buitenlandsche zaken vrij ernstige depeches gereed gemaakt worden, om aan onzen gezant te Parijs, lord *Granville*, te zenden, waarbij hij gelast wordt om aan de fransche regering, ophelderingen nopens de tegenwoordige wapeningen te vragen.

— Uit Maltha heeft men in Engeland berigten tot den 3. Augustus, waaruit blijkt, dat de fransche admiraal *Rosamel*, gelijk ook door de *Times* wordt aangemerkt, den 29. Julij met een smaldeel voor Goletta, de haven van Tunis lag. Men meende, dat zijne tegenwoordigheid alleen genoegzaam zou zijn, om de oorlogzuchtige ontwerpen die de Bey van Tunis heimelijk mogt koesteren, te dwarsboomen. Deze laatste stond met zijn leger te Sfax, en dus aan de oostkust des lands.

— De berigten uit Ierland, maken weder gewag, van bloedige vechtpartijen en moorden tusschen de partijen aldaar.

— Ter beurze van gisteren waren genoteerd: 3 pCt. 90⅝; Ned. 2½ pCt. 52 dito achterst. 5 pCt. 102½; Spanje 25¾; Portugal 22¾.

BELGIE.

BRUSSEL, den 16den Augustus.

Het *Handelsblad* dezer stad laat zich heden, naar aanleiding der jongste berigten uit Parijs, in den volgenden ongunstigen toon uit:

» De gisteren en heden bij ons uit Parijs ontvangen tijdingen zijn van het grootste gewigt. De oostersche kwestie is sedert de laatste acht en tien dagen zoo ingewikkeld geworden, dat men haar onmogelijk door redenering en betoog eene vreedzame beslechting zou kunnen geven. Men zal derhalve naar de bestaande daadzaken de waarschijnlijke gevolgen dezer noodlottige verwikkeling moeten beoordeelen. Nergens wij onzen blik, op Frankrijk, dan zien wij, dat men daar alle gereedschappen maakt, om den strijd met de wapenen te ondernemen. De Engelschen schijnen zich om deze toerustingen weinig te bekommeren; maar intusschen heerscht er op de fransche werven en in hunne arsenalen de grootste bedrijvigheid, de in aanbouw zijnde schepen worden voltooid en gewapend; in alle arrondissementen worden matrozen aangeworven. *Lodewijk Philips* verklaart openlijk, dat hij den vrede wenscht te behouden, maar overeenkomstig de eer van Frankrijk, dat is, met den eerbied dien eene natie van den eersten rang toekomt."

Hetzelfde blad behelst voorts eene parijsche correspondentie, waarin insgelijks over de waarschijnlijkheid van eenen algemeenen oorlog gesproken wordt, en voorts gezegd: » In afwachting dat de duitsche en engelsche bladen ons den tekst van het noodlottig traktaat mededeelen, ben ik in staat u te zeggen, dat de eerste dwangmaatregelen voor de ten uitvoerlegging van het traktaat, bestaan in eene gewapende blokkade van de egyptische havens; deze blokkade zal ondersteund worden door een russisch leger dat zich op de grenzen van Anatolie zal houden, ten einde hij de hand te zijn om zich te verzetten tegen een eventuelen marsch van het egyptische leger; na de uitwisseling der ratificatien zal het russische eskader van de Zwarte zee de Dardanellen doorzeilen, zoo uit kracht van het nieuwe traktaat, als van dat van Unkiar-Skelessi; eindelijk zal de engelsch-russische vloot de golf van Alexandrie en de havens van Beirut blokkeren, en den onderkoning opeischen om de turksche vloot terug te geven en Syrie te ontruimen. — De briefschrijver verklaart, dat Frankrijk nimmer de vernederende en lijdelijke rol kon dulden, die men hetzelve bij dit nieuw vierzoudig verbond wilde doen vervullen.

— Het ministerieel blad *l'Indépendant* vermeldt, dat de administratie voor de belangen van den handel van die van de nijverheid zal ge-

scheiden worden, en ieder onder een afzonderlijken directeur zal komen.

— De moordenaar van den politiebeambte *Spits* is thans bekend, en in verzekerde bewaring genomen. Het is een schoenmakersknecht, *Pelerin* geheeten.

— Gisteren zijn de schilderijen van Z. K. H. den Prins van *Oranje*, die vóór het vredestraktaat onder sequester zijn geweest, naar 's Gravenhage afgezonden.

— Antwerpen levert thans het levendigste aanzien op, dewijl aldaar eergisteren de viering van *Rubens* nagedachtenis begonnen is. De jeugdige, maar reeds beroemde *de Keyzer* is van zijne reis naar Italie aldaar teruggekeerd. Ook vele Nederlandsche kunstenaars bevinden zich op dit oogenblik in die stad.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 17den Augustus.

Z. M. heeft benoemd tot ontvanger der registratie aan het kantoor te Breda, den heer *S Spoor*, ontvanger te Helmond.

— De nota waarbij de heeren *Thorbecke*, *Rau*, *Groen van Prinsterer* en *de Kempenaar*, buitengewone leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, verklaren af te zien van hun voorstel om veranderingen in het reglement der kamer te brengen, is van den volgenden inhoud:

» De ondergeteekenden, leden dezer buitengewone vergadering, hadden de eer, de verbalen der afdeelingen over hun voorstel, in comité-generaal van 8 Augustus ll. gedaan, te ontvangen. De overgroote meerderheid der leden verklaart daarin, dat, naar hun oordeel, de gebruikelijke wijs van raadpleging, of het reglementaire voorschrift te dien aanzien, geenerlei verbetering behoeft. De voorstellers, hun voorstel dus nu als als verworpen beschouwende, zouden het nutteloos en onbescheiden achten, door eene nieuwe wederlegging der tegen hun ontwerp ingebragte bedenkingen, een kostbaren tijd aan de vergadering te ontnemen.

— Het laatstleden Vrijdag door de leden der dubbele kamer aangevangen onderzoek van de dertien ontwerpen tot wijziging van de grondwet, is Zaturdag voortgezet geworden. Naar het geen men verneemt hebben verscheidende leden op nieuw hun leedwezen te kennen gegeven, dat er geene meerdere wijzigingen in de grondwet waren voorgedragen. Eenige leden zouden gaarne de bepalingen der grondwet, omtrent de zamenstelling der provinciale Staten, de drie standen, enz., aan eene herziening onderworpen gewenscht zien, onderscheidene sectien hebben zich heden tegen alle de ontwerpen verklaard, wanneer er thans geene meerdere wijzigingen in de Grondwet gebragt wierden. Anderen hebben dit denkbeeld bestreden, omdat de ontwerpen, wanneer zij, zoo als zij voorgesteld zijn, nuttig en noodzakelijk waren, ook behoorden te worden aangenomen. Voorts is uitgeweid over de bevoegdheid der dubbele kamer, en heeft men op het voorgevallene in 1815 gewezen, toen de dubbele vergadering der Staten-Generaal van de Vereenigde Nederlanden, in plaats van zich slechts tot eenige weinige veranderingen te bepalen, die in de wet van 23. Maart 1815, welke aan de provinciale Staten werd toegezonden, waren omschreven en aangeduid, eenparig eene geheel nieuwe Grondwet hebben aangenomen, welke aan de enkele Staten-Generaal nooit was onderworpen. Men meende, dat, indien men toen het regt der dubbele kamer zoo verre uitstrekte, om eene geheel nieuwe Grondwet aan te nemen, men thans haar wel de bevoegdheid mogt toekennen, dat zij eenige meerdere wijzigingen in de bestaande daarstelde.

» Wat overigens de aanhangige wets-ontwerpen betreft, heeft men dezelve, over het algemeen, aannemelijk geoordeeld; die, welke in verband staan tot de zamenstelling, de werkzaamheden, enz. der Provinciale Staten, hebben echter meerder tegenstand ondervonden. Het groote struikelblok was echter de scheiding van Holland, en het waren weder voornamelijk de Hollandsche afgevaardigden zelven, die over dat vraagstuk het meeste verdeeld waren.

» Heden zullen de overwegingen over deze gewigtige aangelegenheid worden voorgezet."

— Laatstleden Vrijdag is Z. D. H. de hertog *van Nassau* naar Leiden geweest, om aldaar de musea en verdere merkwaardigheden te bezigtigen. Zaturdag heeft Z. D. H. een dejeuner bijgewoond bij HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden, op het huis *de Paauw*, 's middags was er diner ten hove, na den afloop van het welk Z. D. H. de residentie heeft verlaten.

— Naar men verneemt, zijn door Z. M. de navolgende benoemingen gedaan bij het vak der posterijen, als: aan het postkantoor aan den Helder, tot eersten commies de heer *G. Weits*, tot dus verre commies der posterijen te Helvoetsluis; tot tweeden commies aan den Helder, de heer *J. B. Wijnands*, tot dus verre werkzaam aan dat kantoor; en tot surnumerair der posterijen aan den Helder, *B. A. Janssen*; tot commies der posterijen te Helvoetsluis, de heer *J. Tulleken*, tot dus verre werkzaam aan het postkantoor te Alkmaar, en in diens plaats te Alkmaar, de heer *P. van Mulert*, tot dus verre werkzaam aan het postkantoor te Tilburg.

— Tegen den aanstaanden winter-cursus, die met den 1sten October begint, zullen er uit elke der provincien Noord-Braband, Noord-Holland, Vriesland, Overijssel, Groningen en Drenthe, alsmede uit het hertogdom Limburg één en uit de provincie Gelderland twee kweekelingen voor rekening van het fonds voor den landbouw in 's Rijks veeartsenijschool te Utrecht kunnen worden opgenomen.

Zij, die genegen zijn, naar deze plaatsen te dingen (en waaromtrent van wege de belanghebbende provinciale besturen nadere aankondigingen zullen worden gedaan) moeten zijn: 1°. niet beneden zestien en niet boven twee en twintig jaren oud; 2°. Gezond van gestel en zonder ligchaamsgebreken; 3°. Van onbesproken zedelijk gedrag en 4°. Grondig ervaren in het lezen, schrijven en rekenen. De kweekelingen genieten aan gemelde school kost, inwoning, onderwijs, bewassching en onderhoud hunner kleeding. Zij brengen voor eigen rekening eenig linnengoed en ontleedkundig gereedschap mede; terwijl hun de bovenkleeding van wege de school wordt gegeven.

— Uit Nijmegen schrijft men, dat niet verre van het onlangs ontdekte Romeinsche graf een tweede in gevonden. De noodige maatregelen waren genomen om hetzelve zooveel mogelijk in zijn geheel te bewaren.

In den loop der vorige week waren voorbij Nijmegen gevaren twee kleine ijzeren stoombooten, van Nantes gekomen en naar Coblentz bestemd, om in de dienst op den Moezel van Coblentz tot Trier te voorzien.

Men wilde te Nijmegen dat Z. K. H. de Prins *van Oranje* eerstdaags de vestingwerken van Nijmegen zou komen inspecteren.

WAT KAN DE DUBBELE KAMER DOEN?

De beantwoording dier vraag hebben velen zich voorgesteld in den tegenwoordigen tijd, en, al naar gelang van de bijzondere wenschen, sommigen die vraag zeer bekrompen, anderen zeer uitgestrekt beantwoord. Hoort men de eene, dan *kan* de dubbele kamer niets meer doen, dan de gewone kamer zou kunnen doen, ja nog minder; luistert men naar anderen, zoodals naar den schrijver van een onlangs (1 Augustus) te Amsterdam uitgegeven vlugschrift, dan wordt de dubbele kamer de magt eener conventie toegekend. Om echter dit laatste te kunnen goedmaken, moet men alles omverwerpen wat bestaat, de duidelijke letter der wet en de bedoeling van het staatsverdrag miskennen. Hoe vurig ook onze wenschen zijn naar verbeterde instellingen, naar instellingen op een vereenvoudigd staatsbestuur gegrond, naar wegneming van al het kostbare en overbodige, dat zu nog aangetroffen wordt en dat men wil behouden hebben, ondanks al die vurige wenschen, moeten wij goedtrouwig erkennen, dat de dubbele kamer niets meer doen kan, dat zij zelfs nog minder doen kan dan de gewone kamer. Immers het vraagstuk, of Limburg en Luxemburg al of niet deel moet nemen aan de deliberatien, is niet van hare bevoegdheid; de Staten-Generaal hebben in hunne gewone zitting dat punt lang afgehandeld, en het lijdt geen twijfel, of eene vergadering die niet als eene *grond*-vergadering, maar als eene kamer ter *herziening* van een bereids goedgekeurd onderwerp voor een speciaal geval wordt opgeroepen, heeft geene bevoegdheid om te oordeelen of te beraadslagen over onderwerpen, die niet speciaal aan derzelver oordeel onderworpen zijn. Moge al het reglement der Tweede Kamer blijken dragen van in de praktijk aan gebreken onderhevig te zijn, — en wat is daaraan niet onderhevig! — de herziening van dat reglement kan de kamer zelve provoceren, of wat aan derzelver beraadslagingen die rigting geven, welke hesl aan het oogmerk voldoet; maar het blijft waar, dat onze grondwet zelve, ten opzigte der beraadslagingen, een groote hinderpaal heeft gesteld aan die veelal opgemerkte veranderingen van stemming in de vergadering, door de meerdere of mindere redekracht van eenen redenaar boven de meermalen meer gewikte, dieper doordachte, doch min sierlijke voordragt van een man van 't kabinet. Doch daardoor is een groote weldaad bewezen aan de hechtheid van ons staatsgebouw, die men moest blijven op prijs stellen en weten te bewaren. *Kan* de dubbele kamer meer dan de gewone kamer verklaren, dat zij niet genoegzaam is ingelicht, of dat zij veranderde ontwerpen verlangt? De grondwet, zonder in het onderzoek der beweeggronden te treden, waarom een ontwerp aan de Tweede Kamer onaanneemlijk voorkomt, heeft bepaald, in welke bewoordingen die afwijzing moet geschieden, en daarvan is ook de dubbele kamer gebonden. Voor het overige, zegt art. 232, wordt in alles gevolgd hetgeen over het maken van wetten is bepaald. De dubbele kamer kan zelfs minder doen dan de gewone kamer, want de dubbele kamer, heeft geen regt van deliberatie, dan, of de bij *de wet* voorgestelde verandering al of niet in de grondwet zal worden opgenomen. Geen regt van amendement, of van voorstellen tot ampliatie der wet komen te pas. Maar, naar ons inzien, heeft toch de dubbele kamer dit voordeel, dat zij de dertien ontwerpen, eerst algemeen, daarna afzonderlijk zal kun-

men beoordeelen, waaruit volgt, dat wanneer de bij de grondwet gewilde meerderheid van oordeel is, dat de wijzigingen die voorgesteld worden, in derzelver onderling verband ongenoegzaam zijn, zij al de wetten zal kunnen en behooren te verwerpen; behoudende zij de bevoegdheid, om bij het uitbrengen der stemming de gronden der verwerping te ontwikkelen. Worden die ontwerpen aangenomen, geen twijfel, of dan zijn er geene nadere wijzigingen meer te wachten; worden de wetten verworpen, dan duldt het geen redelijke tegenspraak, of de regering zal, na de sluiting der dubbele kamer — want na het uitbrengen der stemming heeft zij gedefungeerd — aan de gewone Tweede Kamer zulke voorstellen tot herziening der grondwet doen, als de meerderheid der dubbele kamer mogt verlangd hebben, en zal, zoo deze tot wet wierden aangenomen, alsdan op nieuw eene dubbele kamer doen bijeenroepen, zamengesteld uit de dan gekozene of te kiezen buitengewone leden, om over die nieuwe ontwerpen *casu quo* te delibereren. Maar wat zij vooral *kan* en behoort te doen, is, door geene langwijlige, niets afdoende beschouwingen en redeneringen het land op groote kosten te jagen.

VERSLAG *van het Bestuur der Maatschappij* tot invoering der Zijdeteelt in Noord-Braband, *gedaan, namens Commissarissen derzelve, in de algemeene vergadering van Deelgenooten, gehouden den 6den Julij* 1840, *op het Hoofd-Etablissement, te* St. Michiels-Gestel.

(*Vervolg van* N°. 97.)

Het afhaspelen der alzoo gewonnen zijde is alhier tot zulk eene hoogte van volmaaktheid gebragt, dat men ook hier de buitengewone vorderingen met regt mag roemen, te meer wanneer men in aanmerking neemt dat dit, *zonder vreemde hulp* of *onderwijs* geschiedt; een der kinderen van den Directeur (het andere is door eene bijna drie maandelijksche krankheid tot nog toe buiten staat gesteld dit werk voort te zetten) heeft hierin door oefening zoodanig eene behendigheid verkregen en de zijde door haar afgehaspeld, is zoo volmaakt, dat dezelve met regt bewondering verdient; wanneer gij, mijne Heeren! straks de werkzaamheden van dit kind en hare buitengewone handigheid daarin zult zien, zult gij zelfs erkennen dat dit geenzins is vergroot.

Wanneer dan ook niet waarschijnlijke, echter mogelijke, doch niet vooraf te berekene omstandigheden dit niet verhinderen, zal het Bestuur zich in staat gesteld zien, nog dit jaar een partijtje *Noord-Brabandsche zijde* aan de openbare markt te brengen, eene omstandigheid, daarom van zeer hoog belang, om dat op deze wijze, de waarde van dit eerste product onzer vaderlandsche industrie, in vergelijking met die van andere landen, onpartijdig zal kunnen worden bepaald, en alzoo het pleit beslist, of men *al*, dan *niet* in *Noord-Braband* goede zijde met voordeel kan winnen en waardoor dan ook bij eene gewenschte uitkomst, in eens, alle tegenwerpingen tegen de mogelijkheid, om de zijdeteelt met voordeel in te voeren, zullen ophouden.

Ofschoon de vroegere aanplantingen op het hoofd-etablissement door hunnen wasdom in waarde zijn vermeerderd, zoo is het onnoodig geoordeeld, dezelve dit jaar te doen opnemen en te taxeren, daar toch eindelijk dit alles later in het voordeel van de zaak komt, en het brengen van eene dusdanige begrooting op de boeken en balans nog tot niets leiden kan; — de boeken der Maatschappij tot op den dag bijgewerkt, benevens de balans over het afgeloopen jaar liggen ter uwer inzage en onderzoek, mijne Heeren, en het kan ons niet dan aangenaam zijn, dat ook door UEd. dit wegenschouw worde genomen en orde dezelve gehouden zijn, daar wij zeer te natuurlijk den hoogsten prijs stellen op de goedkeuring onzer mededeelgenooten, welke ons met hun vertrouwen hebben vereerd.

Ofschoon door de uitbreiding der aanplantingen aan het hoofd-etablissement, de werkzaamheden van den Directeur steeds toenemen, zoo blijft hij tot heden toe door ons met het houden der boeken belast, waardoor voor de Maatschappij het tractement van eenen Administrateur wordt uitgewonnen, terwijl het kassierschap, als nog door den heere A. Suijs, agent van den algemeenen 's rijkskassier, welwillend wordt waargenomen.

Wij kunnen bij deze niet afzijn, onze bijzondere tevredenheid te kennen te geven over de wijze, waarop de Directeur van het hoofd-etablissement H. Berail, de aan hem toevertrouwde werkzaamheden vervult; de kennis van alles, wat de Zijdeteelt betreft, welke hij zich verworven heeft, en den ijver, waarmede hij alles bewerkstelligt, wat het belang der zaak bevorderen kan, verdienen dezen lof.

Onder de werkingen der Maatschappij naar buiten moeten wij vermelden, dat ten gevolge der door het bestuur aangewende pogingen door het collegie van H. H. Gedeputeerde Staten onder dato 17 september ll. Litt. DDD. een besluit is genomen, waarbij de besturen der gemeenten *St. Michiels-Gestel, den Dungen, Rosmalen, Heeswijk, Dinther, Schijndel, St. Oedenrode, Boxtel, Esch, Haaren, Oisterwijk, Helvoirt, Vught, Gemonde, Nuland, Hees, Nistelrode, Geffen, Lithoijen, Udenhout, Berkel, Enschot,* en *Heukelom*, worden uitgenoodigd tot het aanleggen van plantagiën van witte Moerbezieboomen op daartoe geschikte gemeentensgronden.

Aan deze uitnoodiging is tot heden toe alleen gevolg gegeven door de besturen of burgemeesters der gemeente *Schijndel, St. Oedenrode* en *Dinther*, het lijdt echter geen twijfel, of er zullen in dit jaar meerdere gemeenten de aanplanting beproeven, wanneer dezelve daartoe verder worden aangemoedigd.

(*Vervolg en slot in een volgend nommer.*)

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapen *DOCHTER*, de Hoog-Welgeboren Vrouwe P. E. SIX, geboren Kuijsten van Hoesen.

Rozendaal, den 15. Augustus 1840.

Eenige Kennisgeving.

VERKOOP VAN VELDVRUGTEN,

OP REGTELIJK GEZAG.

Op Woensdag den 19den Augustus 1840, des voormiddags ten *tien* ure, zal, ten verzoeke van HERMANUS BLOK, wonende te *Bergen-op-Zoom*, en ten laste van DIMPHENA BIERBOOMS, Weduwe van WILLEM VAN DE KASTEELEN, Landbouwster, wonende te *Heerle*, Gemeente *Wouw*, worden overgegaan tot den Verkoop in het openbaar van 2 Bunders, 55 Roeden BOEKWEIT, 52 Roeden HAVER, en 26 Roeden AARDAPPELEN, ter plaatse waar die Vruchten gevonden worden op de Perceelen Sectie C, N°. 98, 104, 193, onder de Gemeente *Wouw*, en op een Perceel Bouwland Sectie O, N°. 2, gelegen onder *Kruisland*, Gemeente *Steenbergen*.

*** COMMISSARISSEN DIRECTEUREN over het TEEKEN-INSTITUUT der Stad *Breda*, brengen bij deze ter kennisse van de Ingezetenen derzelve Stad, dat de openlijke TENTOONSTELLING der PRIJSTEEKENINGEN van het concours dezes jaars, zal worden gehouden in het Locaal van genoemd Instituut, in de Eindstraat, Wijk A, N°. 26, op *Donderdag* en *Vrijdag* den 20 en 21 dezer, des morgens van 9 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 ure.

Breda, den 14. Augustus 1840.

Commissarissen voorn.,
Mr. J. F. C. J. de Roy, P. L. Faes,
Mr. C. J. F. van den Heuvel, W. Verlegh.

Onderwijs in Toon- en Zangkunst.

Uiterlijk tot den 1sten September, zal de Ondergeteekende, KWEEKELINGEN van 8 tot 15 jaren kunnen opnemen; daarna is de Cursus voor dit geheele jaar gesloten. Men kan de hoogstaannemelijke Voorwaarden te zijnen huize bekomen in de Veemarktstraat, Letter A, N°. 547, te *Breda*.

Augustus, 1840.

C. A. WIERINGA,
Onderwijzer.

*** De Erfgenamen in den onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van Wijlen ADRIAAN WILLEMSE VAN NIEUWENHUYZEN, overleden te *Dinteloord*, den 4 Maart 1840, roepen bij deze ter voldoening van art. 1082 van het B. W. de gezamentlijke SCHULDEISCHERS, zoowel de bekende als onbekende van voornoemde overledene, op, om te verschijnen ten Kantore van den Notaris J. J. VAN BREDA, te *Oudenbosch*, op Zaturdag den 22 Augustus 1840, des voormiddags ten 10 ure, ten einde aldaar te zien en te hooren afleggen de Rekening en Verantwoording van hun beheer over die Nalatenschap gehouden.

Administratie der Domeinen.

EERSTE RESSORT.

Op Maandag den 31sten Augustus 1840, zal, ten overstaan van den Notaris Mr. F. R. VAN NAERSSEN, te *Breda*, worden overgegaan tot de VEILING, bij opbod en afslag, zonder tusschenpoozing van dagen, van DOMEIN-GOEDEREN, bestaande in LANDERIJEN, BOSSCHEN, VISSCHERIJEN, enz., behoorende tot de Agentschappen van het Domein te *Klundert*, *Oosterhout* en *Breda*, en omschreven in de Biljetten en Catalogussen, N°. 4, 5 en 6, welke ten Kantore van genoemde Agentschappen, en van dat van *Eindhoven*, en voorts bij de Agenten van het Domein, in alle Hoofdplaatsen der Provinciën verkrijgbaar zijn gesteld.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN.

EERSTE RESSORT.

Op Maandag den 7den September 1840, zal, ten overstaan van den Notaris G. A. BACKX, te *Rozendaal*, Provincie *Noord-Braband*, worden overgegaan, tot de VEILING, bij opbod en afslag, zonder tusschenpoozing van dagen, van DOMEIN-GOEDEREN, bestaande in LANDERIJEN, BOSSCHEN, VISSCHERIJEN, enz., behoorende tot het Agentschap van het Domein te *Rozendaal*, omschreven in de Biljetten en den Catalogus welke laatste ten Kantore van genoemd Agentschap en van die te *Breda*, *Eindhoven* en 's *Bosch* en voorts bij de Agenten van het Domein in al de Hoofdplaatsen der Provinciën verkrijgbaar is gesteld.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.